

Hiina „pehme jõud“ ehk võime võita südameid

“There are but two powers in the world, the sword and the mind. In the long run the sword is always beaten by the mind — Napoleon Bonaparte

Autor: *Oliver Ait*

Pärast seda, kui Joseph Nye defineeris 1990ndal aastal oma raamatus „*Bound to Lead*“ termini „pehme jõud“ või *soft power*, on see kaasa toonud laialdast arutelu akadeemilistes töödes, poliitilistes diskussioonides ning rahvusvahelises meedias. „Pehme jõud“ tähendas algselt riigi võimet saavutada oma eesmärged läbi atraktiivsuse, mitte sõjalise jõu, hirmutamise või rahaliste vahendite kaudu. Pehme jõu allikad on kultuur, ideoloogia, väärtused ja institutsioonid.¹ Ressurssideks on definitsiooni laienedes nimetatud ka välispoliitikat, võimet seada rahvusvahelisi poliitilisi agendasid ning kujundada rahvusvahelisi institutsioone. Vastandiks pehmele jõule on traditsiooniline sõjaline jõud, majanduslik võimekus (kuigi siin on kattuvust pehme jõuga) ning tehnoloogilised eelised. Pehme jõu kontseptsiooni üle on vaieldud ning seda ümber defineeritud mitmel moel, kuna riigi tegelikku pehmet jõudu on keeruline mõõta ning väga raske seada selgeid piire kõva jõuga. Kuid sarnaselt läänemaailmaga, võttis kontseptsioon varakult tuld ka Hiinas, kus selle olemust on samuti ümber defineeritud lähtuvalt riigi eripäradest ja vajadustest. Hiina peavoolus peetakse pehme jõu peamiseks allikaks kultuuri ning täna mainitakse Hiina kultuuri levitamise vajadust, „Hiina Unistust“ (中國夢, vastus Ameerika Unistusele või *American Dream*) ning pehme jõu propageerimist aktiivselt presidendi kõnedes, valitsuse poolt mõjutatud meedias ning viisaastakuplaanides. Hiina on võtnud kontseptsiooni omaks ning toonud selle akadeemiliste ja poliitiliste arutelude keskmesse – kuid nagu ikka, kohalike omapäradega. Hiina tõusu ning pehme jõu (eriti Aasias) mõju on olnud kirkikütvateks teemadeks ka riigist väljas², mis omakorda on taastoinnud Hiina siseriiklikku arutelu.

¹ Joseph S. Nye, *Soft Power: The Means To Success In World Politics*, 2005

² Joshua Kurlantzick, *Charm Offensive: How China's Soft Power Is Transforming the World*, 2008

Arengud teemakäsitluses

Hiinas tõlgiti Nye esimene pehmet jõudu mainiv raama, mandariini keelde ja publitseeriti 1992. aastal Hiina sõjaväe tõlkebüroo poolt.³ Kuigi 90ndate alguses on mainitud Hiina meedias pehmet jõudu ka varem, peetase tõelise arutelu lähtepunktiks endise Hiina presidendi, Jiang Zemini, poolt esile tõstetud õpetlase, Wang Huningi poolt üllitatud artiklit 1993. aastal.⁴ Hiljem oli Wang ka järgmise presidendi, Hu Jintao soosingus ning nimetatud artikli põhiohk on jäänud pehmet jõudu puudutava arutelu keskmeks tänapäevani. Wang toob artiklis esile kultuuri ja ideoloogiat kui peamiseid pehme jõu allikaid ning tõdeb, et kui need on atraktiivsed teistele riikidele, kiputakse vabatahtlikult riiki järgima. Samuti ei ole vajadust sõjaliseks jõuks. Selles osas, kui laialdaselt pehme jõu idee poliitikas esialgselt vastuvõttu sai, on eksperdid erimeelt (tegu oli tundliku ajaga 1989. aasta Tiannanmeni intsidendi tõttu), kuid arutelu on jõudnud haripunkti peale 2000. aastat ning temaatika jõudis ka poliitilistesse plaanidesse.

2002. aastal tõdeb 16. Hiina Kommunistliku Partei kongressi raport, et kultuur, majandus ja poliitika on tihedalt seotud, ning kultuur omab olulist positsiooni ja rolli riikidevahelises positsioonivõitluses. 2006. aastal märkis president Hu Jintao Välisasjade Keskkomisjoni kohtumisel, et riigi rahvusvahelise staatuse ja mõju tõus peab olema demonstreeritud nii majanduse, tehnoloogia, teaduse ja kaitsevõimekuse tõusuga, kui ka pehme jõu kaudu, mille allikaks on riigi kultuur.⁵ 2007. aastal märkis Kommunistliku Partei Keskkomitee liige, et Hiina poliitikud peaksid mõistma pehme jõu olulisust koos peamise eesmärgiga, milleks on kultuuriline tugevus ja ülesehitus, et vastata kodumaistele nõudmistele ning suurendada Hiina konkurentsivõimet rahvusvahelisel areenil. Hu Jintao on aastatel 2006 – 2011 erinevatel miitingutel tõstatanud vajadust riigi pehme jõu suurendamise järele. Seda nii siseriiklikult koherentsema ühiskonna nimel, vajadusest suurendada riigi kultuuritoodangut ja –sektorit ning rahvusvahelise riigi tugevama positsiooni saavutamise nimel.⁶⁷ Õppides Jaapani ja Lõuna Korea näidetest (*The 21st Century Cultural National Program, South Korea Content Vision 21*), tõstis Hiina 12. viisaastakuplaanis (2011-2015) esimest korda kultuurisektori „tüvi-tööstuse“ tasemele, oodates sektori tootmismahu kahekordistumist ning tõstades taas pehme jõu idee, et paremini edastada „Hiina lugu“ (中國故事) maailmale.⁸ Pehme jõu kontseptsioon on seega leidnud poliitikaringkondades sooja vastuvõtu ning on ametlikult integreeritud poliitilisse strateegiasse

³ 美国定能领导世界吗, 军事科学出版社1992

⁴ 王沪宁, 作为国家实力的文化_软实力 <http://doc.baidu.com/view/122a05cb80eb6294dd886c55.html>

⁵ Li Mingjiang, *Soft Power: China's Emerging Strategy in International Politics*, Lexington Books 2009

⁶ 胡锦涛: 提高国家文化软实力 http://www.chinadaily.com.cn/dfpd/17jlzqh/2011-10/21/content_13949502.htm

⁷ <http://blogs.artinfo.com/artintheair/2011/11/23/china-needs-great-artists-president-hu-jintao-tells-socialist-art-industry-conference/>

⁸ http://news.xinhuanet.com/english/china/2012-02/28/c_131436300.htm

(ettepanek, mis tehti küll Kultuuriministeeriumi poolt), kuid sellele asjaolule ei ole Hiina arendanud välja koherentset pehme jõu strateegiat, kuigi selles osas käivad aktiivsed debatid. 2012. aastal võimule tulnud ning peale Deng Xiaopingi tugevaimaks liidriks peetud Xi Jinping on olulistes kõnedes pehme jõu teema märgataval kohal hoidnud. Tänapäevaks juba kuulsaks saanud 2014. aasta lõpus Pekingis toimunud Välisasjade Keskkomisjoni istungil ütles Xi, et Hiina peaks endale rohkem sõpru leidma ja jääma truuks alliansside mittemoodustamise põhimõtetele ning ehitama globaalset partnerlussuhete võrku – Hiina peaks suurendama oma pehmet jõudu, me peaksime edasi andma positiivset Hiina narratiivi ning paremini edastama/propageerima Hiina sõnumit maailmale.⁹

Astudes hetkeks välja poliitilistest sõnavõttudest ning sisestades otsingusse sõna „pehme jõud“ *China National Knowledge Infrastructure (CNKI)* andmebaasi, mis sisaldab Hiina väljaandeid ja kirjatöid erinevatel teemadel, saame tulemuseks, et kui vahemikus 1990-2000 näitas süsteem ca 60 artiklit, siis 2000-2010 on number tõusnud juba 33 000 tasemele. Samas, üksinda 2014. aastal ilmutati juba üle 14 000 artikli antud teemal. See näitab teemakäsitluse jätkuvalt kasvavat populaarsust Hiina meedias ning akadeemilistes ja poliitilistes ringkondades.

Üheks põhjuseks, miks pehme jõu teema on Hiinas sellise populaarsuse saavutanud, on Hiina riigi võimu kasv nii majanduslikult kui sõjaliselt ning sellest tekkinud küsimused/probleemid. Näiteks, kui pikalt peaks riik Deng-Xiaopingilikult madalat profiili hoidma ning sisemistele arengutele keskenduma vs. aktiivsemalt maailmapoliitikas osalema. Samuti on Hiinale muret tekitanud asjaolu, et kerkinud on „Hiina ohu“ (中國威脅論) teooria, mis on käinud riigi kasvava võimuga kaasas ning mille osas on soovitud pigem kommentaatorite teravaid arvamusi leevendada. Võimu kasvades on Hiina ka ise otsinud põhjuseid suurriikide ja impeeriumite tõusude ning languste taga. Heaks näiteks on Nõukogude Liit, mille lagunemise põhjused on Hiina poliitikutele ja akadeemikutele olnud oluliseks peamurdmisteemaks. Ühe teooria kohaselt oli nii Liidu tõusuks kui languseks 1900. aastatel kerkinud pehme jõud (sotsialistliku süsteemi atraktiivsuse tõttu tol ajal), mille Nõukogude Liit kaotas liigselt kitsarinnalise ja jäiga välispoliitika tõttu ja mistõttu Liit lagunes.¹⁰¹¹¹² Hiina akadeemikutele ei ole märkamatuks jäänud ka Ameerika Ühendriikide pehme jõu väidetav langus peale Iraagi ründamist. Hiina mõjuvõimu tõusu valguses ning aina suuremas integreerituses välismaailmaga, on need teemad tänasel päeval aktuaalsed.

⁹ 习近平出席中央外事工作会议并发表重要讲话http://news.xinhuanet.com/politics/2014-11/29/c_1113457723.htm

¹⁰ 冷战思维与苏联软实力的衰微——基于全球化的视角分析<http://wenku.baidu.com/view/bbc016dbb9f3f90f76c61bcb.html>

¹¹ 苏联的东欧政策与苏联软实力的兴衰(20世纪40-60年代)
<http://wenku.baidu.com/view/808bd10c03d8ce2f00662315.html>

¹² 软实力:解读苏联解体的新视角<http://wenku.baidu.com/view/26b57b24482fb4daa58d4bf2.html>

Mida üritab Hiina pehme jõu kaudu saavutada?

Hiina Välisvaluuta Investeeringute uurimisinstituudi (中國外匯投資研究院) juhi sõnul on Hiina mastaape ning mõju maailmas tunda, kuid riigil puudub tegelik staatus, globaalne positsioon ning sõnaõigus.¹³ Seega on Hiina justkui maha jäänud oma pehme jõu arengus võrreldes traditsiooniliste jõu kategooriatega. Paljud usuvad, et koos riigi sõjalise või traditsioonilise jõuga peaks vastavalt kasvama ka pehme jõud, et parandada riigi kuvandit maailmas.¹⁴

Li Mingjiang, kes on assisteeriv professor Singapuri Nanyangi Tehnoloogiaülikoolis, on täpsemalt kokku võtnud Hiina eesmärgid, mida läbi pehme jõu loodetakse saavutada, raamatus „*Soft Power: China's Emerging Strategy in International Politics*”. Hiinas peetakse pehmet jõudu riigi „riikliku kogujõu“ (綜合國力, mis koosneb lisaks sõjalisest, diplomaatilisest ja majanduslikust jõust) osaks ning on oluliseks indikaatoriks riigi staatuse ja mõju osas. Esmalt on pehme jõu eesmärgiks kujundada Hiinast parem arusaam välismaailmas ning peamiselt selleks, et ümber lükata „Hiina ohu“ teooria.¹⁵ Seeläbi loodetakse tutvustada kontseptsioone „rahumeelne tõus“ (和平崛起), „rahumeelne areng (和平發展), harmooniline ühiskond (和諧世界) ning panna välismaailma Hiina rahumeelset tõusu toetama ja aktsepteerima. Teiseks aitab pehme jõud kaasa stabiilse keskkonna tekitamisele ja säilitamisele ümberkaudsetes riikides, aidates vältida ebavajalikke pingeid ning lahendada probleeme. Stabiilne naabrus (穩定周邊) ning „strateegilise võimaluse periood“ (戰略機遇期), mis tähendas Hiina jaoks soodsat väliskeskkonda riigi arengu jaoks, on olnud Hu-Wen valitsemisperioodil Hiina poliitikas pikalt võtmekohal ning tänu stabiilsele väliskeskkonnale on võimalik olnud keskenduda siseriiklikule arengule. Täna sel päeval on pehme jõud ehk isegi olulisemal positsioonil, kuna Hiina on võtnud endale vabaduse välist keskkonda ise kujundama hakata. Kolmandaks tuleb välja Hiina pehmele jõule keskendumise eripära, milleks on idee, et pehme jõud aitab kaasa siseriikliku „harmoonilise ühiskonna“ ülesehitamisele. Hu Jintao ja Xi Jinpingi kõnedes pannakse rõhku rahvuslikule ühtsusele ning sidususele, mida saavutatakse läbi 5000-aastase kultuuri moraalipõhimõtete ning tänapäevaste sotsialistlikke põhiväärtuste integreerimisel.¹⁶¹⁷ President Xi on omakorda sidunud pehme jõu olulisuse Hiina kahe saja-aastase eesmärgiga (兩個一百年奮鬥目標, *per cap* SKP 2010. aasta tasemelt kahekordistamine ning mõõdukalt jõukas ühiskond) ning „Hiina Unistusega“, mis kujutab endast Hiina ühiskonna ja

¹³ 亚投行背后的中美之争谁占优势 <http://v.ifeng.com/news/world/201504/01a4182b-8f53-4eb2-8556-0d04d1d26df0.shtml>

¹⁴ 中国如何应对“软实力”的升温

<http://wenku.baidu.com/view/18de9aca76a20029bd642d72.html?re=view>

¹⁵ 周雪梅，软实力建设与中国的和平发展

<http://wenku.baidu.com/view/aa116c98d4d8d15abe234e2e.html?re=view>

¹⁶ 习近平:建设社会主义文化强国 着力提高国家文化软实力 http://news.xinhuanet.com/politics/2013-12/31/c_118788013.htm

¹⁷ http://news.xinhuanet.com/english/china/2014-02/25/c_126190257.htm

tsivilisatsiooni taaselustamist. Seega on pehme jõud Hiina seisukohast oluline nii siseriiklike eesmärkide täitmiseks kui ka välispoliitiliselt. Neljandaks eesmärgiks on rahvusvahelise meedia poolt konstrueeritud valearusaamade (Hiina seisukohast) ümberlükkamine ning Hiina ja Kommunistliku Partei kuvandi parandamine. Viieandaks võib välja tuua eesmärgi, milleks on võõramaiste ideoloogiate ning uskumuste ülemäärase mõju eemale hoidmine, kuna need võivad kahjustada Partei legitiimsust. Siin on heaks näiteks viimastel aastatel taaskord käima lükatud lääne ideede vastane võitlus ning kodumaal „positiivse energia“ (正能量) propageerimine.

Pehme jõu olemuse debatt

Nye algne pehme jõu kontseptsioon leidis Hiinas sooja vastuvõtu. Pehme jõu allikad olid defineeritud piisavalt laialt (kultuur, poliitilised väärtused, välispoliitika), et seda mugandada vastavalt enda vaadetele. Kokku tuli leppida ka terminites ning kui algselt oli neid kasutusel neli, millel kõigil on kergelt erinev tähendus (軟實力, 軟力量, 軟國力, 軟權力), siis tänaseks on peamiselt kasutusse jäänud ruan shili (軟實力).

Koolkonnaks, mis kõige laiemat kõlapinda leidis, muutus „Shanghai koolkond“ või ka „kultuuri koolkond“ (文化派), mis peab kultuuri pehme jõu suurimaks allikaks. Selles mõttes ei erinenud see koolkond Hiinas juba varakult kerkinud ideest, mille esitas Wang Huning ning Hiina poliitiline eliit on selle koolkonna teesid ka omaks võtnud, nagu oleme näinud juba eelpool toodud näidetest liidrite sõnavõttudest. Kultuurikoolkonna eestvedajaks peetakse Yu Xintiani ning tema arvates ei ole võimalik pehmet jõudu võimalik eraldada ideedest ning poliitilistest agendadest ja institutsioonidest, mis omakorda opereerivad kultuuri „haardes“. Selle koolkonna järgi peaks maailma suurriik (nagu näiteks Hiina) olema kultuuri keskus, mille ideed ja väärtused on teistele riikidele atraktiivsed.

Kuna konfutsianismi kohaselt, mis on Hiinas valitsevate dünastiate poliitilist mõtlemist mõjutanud läbi aegade tugevalt, rõhutatakse heasoovlikku ning lahket valitsemisviisi, seda kas siis koduses või välispoliitilises kontekstis, on ehk ainult loogiline, et kultuuriline pehme jõu aspekt on nii kergelt omaks võetud ning peamiselt sellele rõhku seatud. Zhen Jianfeng, kes on Shanghai Politoloogiaülikooli õppejõud, usub et Hiina traditsiooniline kultuur, mille eripäraks on inimese-inimese, inimese-ühiskonna, inimese-naturaalsuse ning riikidevaheliste suhete tasakaal, suudab palju pakkuda muutuva maailma rahvusvahelistele suhetele, olles ka Hiina pehme jõu keskseks allikaks. Rohkem kui tuhandeaastane konfutsianismi ja taoismi kooseksisteerimine Hiinas kristluse, islamiusu kui ka judaismiga, on andnud Hiina kultuurile suure tolerantsivõime. Riikidevahelises suhetes tähendab see mõlemale poolele kasulikke suhteid ning stabiilset korda. Näitena tsiteerib ta sõjastrateeg SunZi sõnu: „oskuslik strateeg võidab alati ilma sõjata“ (不戰而屈人之兵), ning parafraseerib Laozid: „minister, kes kaustab "Dao'd" (道) riigivalitsejat

assisteerides, ei kasuta sõjalist jõudu maailma kontrollimises, kuna see viib negatiivsete tulemusteni“ (以道佐 人主者, 不以兵強天下, 其事好還).¹⁸ Wang dao (王道) või heasoovlik valitsemine (vastandudes hegemooniale ehk ba dao (霸道)) sobib eelpool välja toodud poliitiliste eesmärkidega suurepäraselt, kuna on seostatud vastava moraalikoodeksiga (道德), mida ka praegusel ajal poliitilistes sõnavõttudes rõhutatakse. Harmoonilise ühiskonna ja sotsiaalse harmoonia idee ulatub kaugesse minevikku ning Hu-Weni valitsemisperioodil tõstatati teemana taas poliitiliselt kesksele tasemele. President Hu Jintao tsiteeris 2005. aastal Konfutsiust, öeldes, et harmooniat tuleb ülistada, viidates sellistele väärtustele nagu ausus ja ühtsus. Harmoonilise tsivilisatsiooni kuvandit soovib ka president Xi propageerida. Nagu Konfutsius on öelnud, et „võruslikkust ei jäeta üksi - sellel, kes seda praktiseerib, on palju naabreid“ (德不孤, 必有鄰). Mõningate Hiina arvamusiidrite kohaselt oli pehme jõu kasutamine valitsemises Hiinas pikka aega olnud tavapärase ning seetõttu on Partei vaatenurgast ainult loomulik, et seda rõhutatakse vajaliku poliitika osana ka tänapäeval (seotuna tänapäevase „sotsialistlike põhiväärtustega“). Selline ülesehitus võib olla atraktiivne Hiinast lõunasse jäävate riikide puhul, kelle ajalooline pagas on sarnane.¹⁹

Laiemalt võttes peetakse kultuuri aluseks, mis mõjutab riikide vaadet Hiina osas ning „riigi võimekus kultuuri levitada rahvusvaheliselt viib sümpaatiani ja aktsepteerimiseni välisriikide poolt,“ arwab Yan Xueting, Tsinghua Ülikooli professor. Erinevate meetodite kaudu Hiina kultuuri ning ajaloo propageerimist nimetatakse kultuuriliseks diplomaatiaks(文化外交), mille puhul seatakse rõhk näiteks selliste kultuuriliste aspektide nagu keel, ajalugu, kalligraafia, meditsiin, maalikunst, ooper levitamisele. Samuti on esinenud arvamusi, mille kohaselt Hiina kultuuril ja eripäradel baseeruv majandusmudel „Peking Konsensus“ võib pakkuda alternatiivi „Washingtoni Konsensusele“ (eriti optimistlikud oldi selles osas 2008. aastal, mil läänemaailm vaevles finantskriisi käes), kuid selle täpse defineerimisega on raskuseid olnud ja seetõttu ei ole idee ametlikku poliitilisse retoorikasse jõudnud.

Teised koolkonnad ei eita kultuuri tähtsust vaid muudavad rõhuasetust ja vaatenurka. Pigem on esile tõstetud institutsionaalsete agendade kujundamine, koalitsioonide moodustamise võime ning institutsioonide asutamise võime. Samuti pannakse rõhku siseriiklikele probleemidele ning esile tuuakse seadusandlusega seotud küsimusi või kodumaise poliitikaga ja sotsiaalse keskkonnaga seotud teemasid (mis võivad kahjustada rahvusvahelist mainet).²⁰Hiina rahumeelse tõusu eelduseks loetakse kõigepealt pigem kodumaal õiglase ja stabiilse ühiskonnakorralduse

¹⁸ 陈剑峰, 中国软实力建设的“和”要素 <http://www.hprc.org.cn/pdf/MBDH200812013.pdf>

¹⁹ 李捷, 提升软实力对实现我国和平崛起战略的作用

²⁰ 阎学通: 中国软实力有待提高

saavutamist ning Hiina eripärade demokraatia rakendamist.²¹ Yu Xintian, tuntud välispoliitika ekspert, arvab et liigselt kultuuri „kinni jäädes“ ning ainult kultuurist ja pikast ajaloost rääkides, on oht kaotada silmist sise- ja välispoliitilised prioriteedid.²² Su Changhe, kes on professor Shanghai Rahvusvaheliste Õpingute ülikoolis, rõhutab Nye teorias just seda, et riik võib suurendada pehmet jõudu institutsioonide disainimisega ning uute agendade seadmisega rahvusvahelisel tasandil (lisaks innovatsioonivõimekusele, haridusele, informatsioonivabadusele).²³ Eelpool mainitud Li Mingjiang usub aga et pehme jõud ei ole ressursipõhine vaid pigem sõltub käitumisest, kuidas jõudu (olgu see siis traditsiooniline või mitte) kasutada. Kultuurikoolkond on küll jätkuvalt „võimupositsioonil“ (kuigi nagu mainitud, otseseid konflikte kahe koolkonna vahel ei ole), kuid teiste koolkondade hääl on muutunud aina tugevamaks ning mitmekesisemaks.

Vahendid pehme jõu suurendamiseks ning tulevik

Hiina on astunud oma pehme jõu suurendamiseks mitmeid samme. Alates Pekingi Olümpiamängude (2008), Miss World valimiste (2012), Shanghai EXPO (2010) korraldamisest, Konfutsiuse instituutide üles seadmisest eri riikides, kultuuriürituste korraldamisest (*China Year in Russia*) kuni Hiina kesktelevisiooni (CCTV) programmidest Inglise, hispaania, araabia, prantsuse ja vene keeles edastamiseni. Xinhua uudisteagentuur ning *China Daily* ja *Global Times* on hakanud edastama inglisekeelseid uudiseid. Kultuuritoodetega ja meediaga seotud ettevõtteid on innustatud Hiinat promoma alates 2006. aastast, mil viisaastakuplaani oli lisatud terve peatükk „*go global*“ strateegia nime all. Kuid tähelepanu on hakatud pöörama ka muudele aspektidele – ÜRO rahu- ja päästeoperatsioonidel osalemine, hädaabi pakkumine katastroofide korral (ehk siis sõjaväe kasutamine „pehmelt“), maailmatasemel Hiina lauljate rahastamine, reklaamfilmide tootmine või kasvõi esileedi käitumise või temakohaste *think tankide* loomise ning nende (vahetus)programmide allutamine riigi kuvandi parandamise eesmärgile.

2013. aastal korraldas *Global Times* küsitluse nimega „Hiina globaalne kuvand ning rahvusvaheline mõjuvõim 2013“, mille tulemusega usutavasti Hiinas rahul ei oldud. Küsitletute seas nähti Hiinat pigem kui arrogantset ning enesekeskset riiki. Vaid 13% küsitletutest vaatasid Hiinat kui rahumeelset riiki ning mida lähemal küsitletu päritolumaa Hiinale oli, seda negatiivsem vaade Hiina osas oli.²⁴ Tõsi, erinevaid küsitlusi on aja jooksul läbi viidud ning kuvand näiteks

²¹ <http://news.sina.com.cn/c/2004-04-07/18023106506.shtml>

²² 俞新天: 软实力建设与对外战略

²³ *The Oxford Handbook of Modern Diplomacy* Andrew E. Cooper, Jorge Heine and Ramesh Thakur. Oxford: Oxford University Press, 2013

²⁴ 中国国际形象与国际影响力全球调查报告

http://www.globalsurvey.com.cn/system/modules/com.gt/templates/detail_content.html?Folder=/firstPage/InvestigateReport&Num=2&Size=3&FileName=/index.html

Aafrikas või Lõuna-Ameerikas on Hiina osas olnud tunduvalt parem. Samuti positiivsepoolne vaesemates ASEANi riikides (ajahetkest sõltuvalt). Hiina meedias pööratakse erinevatele pehmet jõudu kajastavatele uuringutele²⁵²⁶ ja üldisele kuvandile tähelepanu ning teatakse ka, et Lõuna Hiina meres toimuvad territoriaalvaidlused ning sarnane situatsioon Jaapaniga, on muutnud Hiina suhtes vaateid negatiivsemaks. Sellest tõenäoliselt ka hiljutine diplomaatilise keele muutus ning vähem agressiivne sõnavõtt rahvusvahelisel tasandil.

Tulevikus jääb tõenäoliselt pehme jõud poliitilistes debattides olulisele kohale ning strateegiaid planeerides pööratakse kontseptsioonile veelgi rohkem tähelepanu. Eeldatavasti tähendaks see Hiinalt aina rohkem nõ. vastutust kandva suurriigi (負責任的大國) käitumist.²⁷ Hiina on asutanud USA poolt loodud *Trans Pacific Partnership* (TPP) kaubandusleppetele oma alternatiivina *Free Trade Area of the Asia Pacific* (FTAAP), Maailmapangale ning Aasia Arengupangale loodi hiljuti paralleelseks organisatsiooniks Aasia Infrastruktuuri Investeeringute Pank (AIIB) ning Siiditee majandusvööndi algatus. Hiina on olnud aktiivne osaleja ASEAN plus 1 ja ASEAN plus 3 ühendustes ning Shanghai Koostööorganisatsioonis. Kuigi neil algatustel on erinevad mõõtmed, alates majanduslikest kuni julgeolekuni välja, on need andnud indikatsiooni Hiina käitumise osas tulevikus. Liidrioll algatustes (eriti Aasias) võib olla see osa pehmest jõust, kuhu poole kaalukauss edaspidi Hiina puhul kalduma hakkab. Aasia Infrastruktuuri Investeeringute Panga algatus oli situatsioon, millest riik tõenäoliselt õppis – Hiinaga liitusid paljud lääneriigid ning suhtekorralduslikult jäi kaotajaks USA.

Hiinas jääb ka edaspidi tõenäoliselt prevaleerivaks vaade, mille kohaselt pehmet jõudu „toodetakse“ riigi poolt või vähemalt selle osalise suunanäitamise all. Kuid tööriistakastis on kasutusel erinevad võimalused: majanduslik välispoliitika (經濟外交) ehk majanduslik integratsioon ja majanduslike meetmete kasutamine oma mõjuvõimu suurendamiseks (selleks on kogutud kogemusi alates 1997. aasta Aasia majanduskriisist kuni pikaajaliste, ka konfliktsete, projektideni erinevates maailma piirkondades), kultuuriline välispoliitika, multilateraalsetes institutsioonides osalemine ning tugeva jõu pehmem kasutamine. Arvestades Hiina siseprobleemidele pööratud tähelepanu pehme jõu aruteludes, siis nagu ka varasemalt, jääb oluliseks riigi sisemiste nõrkuste teema ja tugevuste arendamine ning identiteedi ehitamise protsess.

²⁵ 全球21座城市软实力排行调查 <http://world.huanqiu.com/exclusive/2015-03/5824077.html>

²⁶ 英调查显示中国全球软实力排名跌落两位至22名
<http://finance.sina.com.cn/china/20121119/112213718961.shtml>

²⁷ 杨吉勉, 新时期中国外交思想, 战略和实践的探索创新
<http://www.faobserver.com/Newsinfo.aspx?id=10972>

